Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/125/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013202160
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013202160.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., zastúpenej Jurek, advokátska kancelária, s.r.o., Nám. SNP 22, 811 01 Bratislava, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Sd/212/2013-24 zo dňa 17. júna 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Sd/212/2013-24 zo dňa 17. júna 2014 p o t v r d z u j e .

Odporkyňa j e p o v i n n á zaplatiť navrhovateľke na účet jej právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 164,52 €.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.11.2013, ktorým podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „ZSP“) a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie/prepočítanie starobného dôchodku, lebo podľa § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 ZSP dobu služby, získanú v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, nebolo možné zhodnotiť.
Krajský súd mal z obsahu spisu za preukázané, že navrhovateľke nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.; od 05.03.2008 jej bol priznaný podľa § 143h a § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhový dôchodok so zhodnotením služobného pomeru v rozsahu 15 rokov a 84 dní. Dňa 24.06.2009 bol navrhovateľke priznaný predčasný starobný dôchodok, od 01.01.2011 starobný dôchodok, pričom pri určení jeho sumy odporkyňa nezohľadnila obdobie výkonu služby, čo krajský súd považoval za rozporné so zákonom. Primeraným hmotným zabezpečením v starobe je len také zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či bolo získané v osobitnom alebo vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Odporkyňa preto pri rozhodovaní o nárokoch poistencov, ktorým bola priznaná dávka výsluhového zabezpečenia v osobitnom systéme, najprv

vypočíta teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získali vo všeobecnom systéme a túto následne môže krátiť primerane k počtu skončených rokov služby podľa čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (oznámenie č. 416/1991 Zb.). Inak by sa s touto skupinou poistencov zaobchádzalo horšie, ako s poistencami, poistenými len vo všeobecnom systéme, ako aj s poistencami, ktorí sú poistení v zahraničných systémoch (porovnaj napr. rozsudok NS SR 9 So 138/2011 zo dňa 22.8.2012).
V ďalšom konaní musí preto odporkyňa znova rozhodnúť o požadovanom zvýšení starobného dôchodku navrhovateľky, pričom je viazaná právnym názorom súdu.
O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 2501 ods. 2 O.s.p. tak, že úspešnej navrhovateľke ich náhradu nepriznal, pretože si ju neuplatnila.
Proti tomuto rozsudku podala odporkyňa v zákonnej lehote odvolanie, pretože sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu. Uviedla, že navrhovateľke bol právoplatným rozhodnutím č. XXX XXX XXXX z 24. júla 2009 priznaný predčasný starobný dôchodok podľa § 67 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. od 24. júna 2009 v sume 220,20 Eur mesačne za 26 rokov a 55 dní obdobia dôchodkového poistenia. Predčasný starobný dôchodok sa dovŕšením dôchodkového veku stal starobným dôchodkom. Navrhovateľka žiadosťou z 5. júna 2013 požiadala o prehodnotenie starobného dôchodku. Podľa potvrdenia GR ZVJS z 01.07.2008 bol navrhovateľke priznaný od 05.03.2008 výsluhový dôchodok podľa §143h a §38 zákona č. 328/2002 Z. z., pre ktorý jej bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 15 rokov. Navrhovateľka nemá nárok na starobný dôchodok podľa § 69 ods. 1 ZSP a nárok na starobný dôchodok jej nevznikol ani podľa § 132 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb., pretože v zamestnaní zaradenom do I. a II. kategórie funkcií nezískala menej 20 rokov služby.
Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a jej napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.
Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že považuje za relevantné, že pri určení sumy starobného dôchodku jej nebolo zohľadnené obdobie výkonu služby. Odporkyňou aplikovaný výklad zákona nepovažuje za ústavne konformný, navyše je diskriminačný. Má za to, že odporkyňa jej má vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by jej patrila, ak by všetky doby poistenia získala vo všeobecnom systéme a túto sumu následne krátiť s poukazom na č. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, keďže ňou poberaný výsluhový dôchodok má charakter dávky v starobe. Rozhodnutie krajského súdu preto považuje za vecne správne a žiada jeho potvrdenie a priznanie náhrady trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia podľa pripojeného vyčíslenia.
Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu odporkyne nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.09.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).
Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť tohto rozhodnutia odporkyne.
V konaní nebolo sporné, že navrhovateľke bol podľa rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, Útvaru sociálneho zabezpečenia zboru v Bratislave č. GR ZVJS-10874/33-08 zo dňa 28.03.2008 priznaný od 05.03.2008 výsluhový dôchodok podľa § 143h a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. so zohľadnením služobného pomeru v trvaní 15 rokov a 84 dní. Rovnako nebolo sporné, že navrhovateľke bol rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 24.07.2009 priznaný predčasný starobný dôchodok od 24.06.2009 v sume 220,20 Eur mesačne, ktorý sa dovŕšením jej dôchodkového veku 12.06.2010 stal starobným dôchodkom. Pri určení sumy tohto dôchodku bolo zohľadnených 9 545 dní obdobia dôchodkového poistenia, ktoré navrhovateľka získala vo všeobecnom systéme.

Dňa 05.06.2013 navrhovateľka požiadala odporkyňu o prehodnotenie starobného dôchodku s prihliadnutím na dobu výkonu služobného pomeru a odporkyňa jej žiadosť preskúmavaným rozhodnutím zo dňa 04.11.2013 s odkazom na § 65 a § 274 ZSP a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. zamietla. V rozsiahlom odôvodnení svojho rozhodnutia citovala predmetné zákonné ustanovenia, ktoré ale nie sú právne relevantné vo vzťahu k žiadosti navrhovateľky. Tá nežiadala priznanie starobného dôchodku, pretože ten už poberá, ale žiadala, aby odporkyňa prepočítala jeho sumu tak, že zohľadní celkovú dobu jej poistenia, teda vrátane poistenia, ktoré získala v osobitnom systéme, pretože iný prístup považuje za diskriminačný. K tejto požiadavke sa odporkyňa nevyjadrila ani v podanom odvolaní, zaoberá sa v podstate iba otázkou vzniku nároku na starobný dôchodok, čo nie je predmetom tohto konania.
Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, ktorý vyslovil v odôvodnení svojho rozhodnutia, že „Primeraným hmotným zabezpečením v starobe (čl. 39 ÚSR) je len také zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či toto bolo získané v osobitnom systéme (vyčlenenom zo všeobecného) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia“. Vychádzajúc z uvedeného rovnako ako krajský súd má za to, že pri určení sumy pôvodne predčasného starobného dôchodku bolo povinnosťou odporkyne vychádzať z celkovej dĺžky jej poistenia (teda vrátane obdobia jej služobného pomeru) a takto určenú teoretickú výšku dôchodku potom krátiť v zmysle čl. 33 Dohovoru č. 128, aby nedošlo k duplicitnému zhodnoteniu tej istej doby. V tejto otázke už ide o ustálenú judikatúru najvyššieho súdu.
Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o prehodnotenie sumy starobného dôchodku nie je v súlade so zákonom, preto podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.
O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 250k, § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej navrhovateľke priznal ich náhradu, a to z titulu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia a vyjadrenie k odvolaniu) po 61,85 Eur vrátane paušálu 2 x 8,04 Eur + 20 % DPH podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z., spolu 164,52 Eur. Prisúdenú náhradu je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľke na účet jej právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.